

**een verhaal
voor de stad-
en voor elkaar**

**onze inzet voor
een duurzamer
en rechtvaardiger
Utrecht**

**Verkiezingsprogramma
gemeenteraadsverkiezingen 2026**

Inhoud

5

	Voorwoord	4
	Inleiding	6
	Samen vooruit: de belangrijkste opgaven voor onze stad	8
	Een groen en gezond Utrecht dat klaar is voor de toekomst	11
10	Voor iedereen een betaalbaar en duurzaam thuis in de stad	17
	Een zeker bestaan in een eerlijke economie	22
	Opgroeien en ontwikkelen in een zorgzame stad	27
	Bereikbare en veilige buurten in een levendige stad	32
	Een weerbare en sociale stad maken we samen	38
15	De kracht van onze beweging: felrood en knalgroen	43

Voorwoord

Het fantastische van lokale politiek is dat het tastbare politiek is. Je fietst door de stad en je ziet waar beslissingen die op gemeentelijk niveau gemaakt worden het
5 verschil maken. En zeker in een progressieve, linkse stad als Utrecht waar GroenLinks en PvdA al jaren veel invloed hebben, zie je terug hoe we de stad klaar maken voor de toekomst. En dat is hard nodig, zeker in onzekere tijden waarin er oorlog gevoerd wordt aan de rand van Europa en er een genocide plaats vindt in Gaza. In een periode waarin het landelijk kabinet mensen probeerde te verdelen,
10 ben ik blij dat wij het in Utrecht anders proberen te doen.

Zo hebben we veel gedaan om armoede terug te dringen, met name onder kinderen. Investeerden we in verduurzaming van woningen. Hebben we meer regie op de volkshuisvesting gepakt en heel veel bomen uitgedeeld en geplant. En zijn we door
15 onze inzet de Europeaan Capital of Diversity and Inclusion geworden. Op deze terreinen lopen we voorop.

Maar voorop lopen is niet genoeg. Want er zijn in Utrecht nog steeds te veel mensen die geen huis hebben of niet rond kunnen komen. Groen in de stad groeit niet
20 genoeg mee met het aantal woningen. En het aantal meldingen van racisme en discriminatie is enorm toegenomen. Dat vergt van ons een ambitieuzere aanpak. Daarom komen we met hogere ambities om te bouwen aan de stad van de toekomst. Wij willen een stad voor iedereen.

25 In Utrecht doen we dat vanaf komende verkiezingen samen: GroenLinks en PvdA worden één beweging. In het programma formuleren we 6 opgaven om tot een duurzame, sociale, rechtvaardige stad te komen. Een herkenbaar en uitgesproken verhaal dat naar ik hoop -en verwacht- veel mensen zal aanspreken. Waarin groen en sociaal in elkaar grijpen. Het een kan niet zonder het ander.

30 Een sociale toekomst is alleen mogelijk als die toekomst ook groen is. Omdat in een veranderend klimaat hitte en koude voor steeds meer mensen direct gevolgen hebben. Een transitie van auto naar fiets en te voet is een randvoorwaarde voor meer woningen, meer groen en voor de bereikbaarheid van belangrijke
35 voorzieningen. Een stad waar wij, onze kinderen en dieren prettig en gezond kunnen leven. En we hebben daarbij extra aandacht en steun voor wie die overgang minder gemakkelijk kan maken. Om alles te kunnen betalen betekent dat ook dat we meer vragen van mensen die zich prima kunnen redden.

40 Gelukkig zijn veel mensen daartoe bereid. Er is een grote sociale meerderheid in onze stad. Zowel bij individuele Utrechters als bij tal van organisaties en initiatieven.

Met hen willen we bouwen aan die groene, sociale, rechtvaardige stad. Met de mensen die solidair zijn, omzien naar anderen. En we willen die sociale meerderheid uitbreiden. Met mensen die zich tot nu toe niet met gemeentepolitiek bezighouden, omdat ze denken dat het toch niet helpt of omdat ze te veel andere zorgen hebben.

5 Maar juist gemeentepolitiek kan mensen vooruitbrengen. Alle reden dus om je ermee te bemoeien! En daarvoor is het nodig dat politiek zich aanpast aan onze mensen i.p.v. andersom, dat de gemeente mensen op andere manieren betreft zodat de democratie weer voor alle mensen levert. In dit programma laten we zien hoe wij dat willen doen. Zodat ook de politiek in deze stad van en voor iedereen
10 wordt.

Ik heb er heel veel zin in me daar samen met jou, met dit programma in de hand, voor in te zetten. Doe je mee?

15 Hartelijke groet!

Linda Voortman
Lijsttrekker GroenLinks-PvdA Utrecht

35

Inleiding

5 Utrecht is van ons allemaal. Of je hier bent geboren, of je van deze stad je thuis hebt gemaakt - we delen meer dan een postcode.

We delen een verlangen naar *een plek waar je je thuis voelt*. Naar een stad waarin iedereen telt. Waar je jezelf kunt zijn, iets op kunt bouwen, en samen kunt leven in
10 vertrouwen. Wij geloven dat Utrecht een verbonden gemeenschap moet zijn, waar we elkaar helpen en steunen, en waar we opkomen voor wie dat het hardst nodig heeft.

Utrecht heeft alles in zich om die stad te zijn. Sterker nog: we zijn al bezig. Kijk om je heen en je ziet het
15 overal. Sportverenigingen en buurthuizen waar mensen elkaar vinden, juist ook groepen die onder druk staan. Buurten die samen tuinstraten
20 aanleggen. Ruimhartige crisisopvang voor Oekrainers. Crowdfunding voor werken vanuit de bijstand. Coöperaties en ondernemers die kiezen voor duurzame oplossingen. *Samen maken we iets moois van de stad.*
25

In Utrecht doen we het anders. Niet ieder voor zich, maar samen vooruit. We bouwen aan een stad waarin je
30 weer kunt ademen - letterlijk én figuurlijk. Waar huizen geen beleggingsobject zijn, maar veilige plekken om te leven. Waar groen, cultuur en ontmoeting geen luxe zijn,
35 maar levensbehoeften. Waar we ongelijk durven te investeren - *zodat iedereen gelijke kansen krijgt.*

Want pas als het goed gaat met ieder van ons, gaat het goed met de stad. Door naar elkaar om te kijken, krijgen we allemaal meer ruimte om te groeien.
Dat is de kracht van samen vooruit.

45 **Er zijn uitdagingen - grote uitdagingen.** Op veel plekken in de wereld waait een gure, extreemrechtse en nationalistische wind. Populisme, ego-politiek en het recht van de sterkste
50 bepalen steeds vaker de politiek en hollen de democratie uit. Er woedt een oorlog aan de grenzen van Europa, in Gaza vindt een genocide van Palestijnen plaats. Ondertussen staat
55 de wereld letterlijk in brand door de klimaatverandering, die in een steeds hoger tempo vooral de kwetsbaren raakt.

We moeten niet naïef zijn: dit raakt ons
60 ook in Utrecht. Ongelijkheid neemt toe en dreigt onze stad te ontwrichten. Utrechters worden steeds vaker tegenover elkaar gezet. De natuur in en rond onze stad staat onder druk. Onze
65 democratie voelt voor velen ver weg, terwijl rechtse partijen zondebokken aanwijzen in plaats van oplossingen te bieden.

Te lang is ons verteld dat het individu
70 centraal moet staan. Inmiddels weten we: dat klopt niet. Juist nu hebben we elkaar nodig.

**Daarom kiezen we ervoor om
uitdagingen samen aan te pakken.**

Van individueel overleven naar

30

collectieve vrijheid. We gaan voor een

5 stad waarin iedereen erbij hoort en kan
meedoen. Waar we de zekerheid die
we missen niet proberen te vinden door
anderen uit te sluiten, maar door samen
sterker te worden. *We houden elkaar*

10 *warm als het buiten guur is en koel als
de wereld in brand staat.*

**Samen bouwen we aan een groene
en inclusieve stad waarin iedereen
telt én kan meedoen.**

35

15

40

20

45

25

50

Samen vooruit: de belangrijkste opgaven voor onze stad⁵

Utrecht staat voor zes grote opgaven die vragen om een actieve aanpak, waarbij we *ongelijk investeren, voor gelijke kansen*.

10

Een groen en gezond Utrecht dat klaar is voor de toekomst

We hebben maar één planeet, en maar één Utrecht. De Klimaatverandering

15 voltrekt zich razendsnel, zo is het jaarlijkse rondje schaatsen over de grachten voor jongeren al een verhaal uit het verleden. Elke Utrechter verdient goed groen dicht bij huis en schone
20 lucht om in te ademen. We kiezen voor lokale energieopwekking, meer bomen in elke straat en een economie die werkt binnen de grenzen van wat onze aarde kan dragen.

25

Ons doel blijft Utrecht klimaatneutraal in 2040. Daarvoor doen we een

uitdrukkelijk beroep op de nationale overheid om hiervoor de benodigde

30 voorwaarden te creëren. Het is belangrijker dan ooit dat we energie besparen en meer duurzame energie opwekken. Inwoners met kleinere portemonnees moeten als eerste
35 profiteren van isolatie en betaalbare energie. We blijven de

mobiliteitstransitie onverminderd voortzetten omdat dit ruimte maakt voor belangrijke zaken zoals woningen,

40 speelplekken en groen. Maar bovenal

omdat het onze stad tijdens de stijgende weersextremen van de klimaatcrisis leefbaar houdt. We investeren in een stad waar bewegen
45 vanzelfsprekend is - *als fiets- en wandelstad nummer één van Nederland*, met sport dichtbij huis voor iedereen.

50 Voor iedereen een betaalbaar en duurzaam (t)huis in de stad

Wonen is een recht, huizen zijn geen melkkoe voor beleggers en speculanten. We pakken de wooncrisis

55 eerlijk en snel aan. We maken groene wijken waar mensen elkaar ontmoeten en woningen die warm zijn in de winter en koel in de zomer. We versterken de ruimtelijke diversiteit in de stad waarin
60 wijken verschillen in identiteit en cultuur maar waar we zorgen voor plek voor iedereen. We bouwen bij voor lage- en middeninkomens, pakken dakloosheid aan met Wonen eerst, en maken van

65 Utrecht weer een stad waar alle generaties kunnen wonen. We zorgen voor voldoende kamers voor studenten en pakken malafide verhuurders hard aan. We beperken de druk op de groeiende stad; minder bezoekers en

meer ruimte voor groen en recreatie. Zodat er voor Utrechters voldoende ruimte blijft.

5 Een zeker bestaan in een eerlijke economie

We werken aan bestaanszekerheid en een verbonden stad waarin iedereen meetelt. Waarin iedereen een zeker bestaan in de circulaire economie kan opbouwen. We zorgen dat mensen de juiste steun krijgen als dat nodig is. We creëren perspectief op goed werk voor iedereen, van basisbanen tot ontwikkelingskansen. Als dat perspectief er (tijdelijk) even niet is, zorgen we voor een goed vangnet waar je waardig van kunt leven. We zorgen voor een veilige stad waar we preventief werken. Voor arbeidsmigranten geldt: waardig werk en wonen, geen uitbuiting. We sturen actief onze regionale economie naar een duurzame en circulaire economie die kan bestaan binnen de grenzen van de aarde. Een economie die bijdraagt aan een klimaatbestendige en gezonde toekomst en die goede banen levert voor al onze inwoners.

30 **Gelijke kansen om je te ontwikkelen en zo gezond mogelijk te zijn**
Ieder kind verdient het om gezond op te groeien en zijn talenten te ontplooiën, ongeacht in welke buurt het opgroeit. Voorkomen is beter dan repareren. Daarom investeren we allereerst in betere kansen van jongs af aan. We investeren in de eerste 1000 dagen, 40 kinderopvang en in uitstekend onderwijs voor alle kinderen. We zorgen voor een gezonde leefomgeving met voldoende groen in elke wijk, schone lucht en veilige speelplekken. Onze buurtteams 45 signaleren vroeg wanneer extra

ondersteuning nodig is. We helpen mensen een gezondere leefstijl binnen hun culturele context te vinden.

Huisarts, school en buurtcentrum

50 werken samen. Mocht je ziek worden of hulp nodig hebben, dan staat de zorg klaar - waar je ook aanklopt.

Gezellige en veilige buurten in een levendige stad

55 We zetten stevig in op een leefbare stad. De mobiliteitstransitie zetten we door, want met teveel blik op straat kunnen we geen ruimte maken voor belangrijke opgaven als wonen en waterberging. Maar ook omdat wijken en straten veiliger en prettiger worden zonder razende auto's. We zetten in op Utrecht als fiets- en wandelhoofdstad van Nederland: we maken voetgangers 60 en fietsers de baas op straat. We verlagen de snelheid in de stad, met meer veilige routes en met meer openbaar vervoer dat alle wijken verbindt.

70 Cultuur in Utrecht toegankelijk voor iedereen - ongeacht inkomen, achtergrond of wijk. In elke wijk bloeit cultuur: van lokale optredens in het 75 buurthuis tot 24/7 uitgaan in het nachtleven. We investeren in makers en instellingen, goed cultuuronderwijs en betaalbare creatieve ruimte in de stad.

80 We zorgen voor een veilige stad. We investeren in preventie en nabijheid, zodat buurtteams, jongerenwerk en handhaving in een vroeg stadium kunnen signaleren en escalatie 85 voorkomen. We zijn hard tegen ondermijnende criminaliteit.

Een weerbare en sociale stad maken we samen

Afgelopen jaren hebben duidelijk
gemaakt dat vrije democratieën onder
5 vuur liggen van extreem rechtse
denkers, machtige tech-oligarchen en
radicaliserend grootkapitaal die
democratische processen ondermijnen.
Als mensen ervaren dat zij niet mogen
10 meepraten en beslissen over hun eigen
leefwereld, worden onvrije alternatieven
aantrekkelijker. Daarom zetten wij ons
in voor een democratie die voor
iedereen werkt. Te beginnen in onze
15 stad. Inwoners bepalen mede de
agenda van hun wijk en stad en
beslissen mee.

We zorgen dat mensen van
20 verschillende leeftijden en culturele
achtergronden de democratie mede
vormgeven. Zodat elke inwoner kan
ervaren dat de democratie haar belofte
waarmaakt. Wij letten erop dat de
25 gemeente luistert en naast inwoners
staat. We trekken als gemeente ook zelf
actief de wijken in en sluiten aan bij
lokale initiatieven.

30 *Utrecht is een mensenrechtenstad waar
iedereen welkom is.* Nieuwkomers
worden vanaf dag één onderdeel van
onze gemeenschap in kleinschalige
asielbuurtcentra. Direct toegang tot
35 werk, opleiding en taal zorgt voor echte
integratie. Utrecht moet een stad zijn
waar iedereen zich thuis voelt en waar
we samen de uitdagingen van morgen
aankpakken. Dat vraagt om een
40 gemeente die échte partner is van haar
inwoners. De gemeente borgt
grondrechten en staat pal voor het
demonstratierecht.

45 Wij blijven investeren. Niet alleen in ons
eigen belang, we investeren ook voor
de toekomstige generaties. We houden
daarbij als gemeente taken in eigen
hand, geven zelf het goede voorbeeld
50 en laten de sterkste schouders de
zwaarste lasten dragen.

**Een groen
en gezond Utrecht
dat klaar is voor
de toekomst**

We hebben maar één planeet - en maar één Utrecht. Onze stad is een prachtige, levendige plek, maar ook kwetsbaar. Niet alleen de natuur maar Utrechters krijgen zelf ook steeds meer te maken met de gevolgen van verschillende milieucrises.

5

Utrecht behoort tot de meest luchtvervuilde gemeenten van Nederland. Te veel mensen ademen ongezonde lucht in. De gevolgen zijn ernstig: verminderde gezondheid en zelfs een lagere levensverwachting. Ook schoon water en een veilige bodem zijn niet overal vanzelfsprekend, terwijl ze bepalend zijn voor hoe gezond en prettig we leven.

10

Tegelijkertijd worden de gevolgen van de klimaatcrisis steeds zichtbaarder en voelbaarder in het dagelijks leven van Utrechters: hete zomernachten zonder verkoeling, hoosbuien die straten blank zetten, verdroging van parken en tuinen. Versteende wijken warmen sneller op en bieden weinig ruimte voor

15

wateropvang, schaduw of verkoeling. We erkennen dat klimaatverandering niet iedereen even hard raakt. Mensen in armoede, migranten, ouderen en andere kwetsbare groepen hebben vaak minder toegang tot verkoeling, veilige buitenruimte of duurzame oplossingen. We zetten hen centraal, zodat de lasten én de baten eerlijk verdeeld worden. We erkennen dat de uitstoot van onze stad verstrekkende gevolgen heeft op andere plaatsen in de wereld, waar gebieden door verwoestijning, stijgende zeespiegel en extreem weer onleefbaar worden. We komen dus niet alleen voor onze eigen inwoners in actie, maar ook uit internationale solidariteit. Waardevolle ecosystemen verdwijnen, biodiversiteit gaat achteruit - terwijl juist die ons beschermen, plezier geven en voeden. Utrecht is het thuis van vele bijzondere dieren en planten. Merels en mussen in de achtertuin, de prachtige oude bomen aan de Singel, de trekkende padden bij de Forten of de bellende vissen in de

25

30

35

40

45

Oude Gracht. Zij hebben net als ons recht op een veilige en geschikte leefomgeving. In een groeiende stad vereist het in deze cruciale periode van ruimtelijke ontwikkeling alertheid van iedereen om te zorgen dat hun leefomgeving niet vernietigd wordt.

50

55

60

65

70

Gelukkig is Utrecht een stad die in beweging is. We zien buurten die vergroenen, bewoners die hun straat in bloei zetten en circulaire initiatieven die waarde creëren uit reststromen. Het gemeentebestuur heeft ook al stappen gezet: van het vergroenen van de Singel tot het terugdringen van CO₂ - uitstoot. Dankzij de mobiliteitstransitie die Utrecht heeft ingezet, is er al veel ruimte vrijgemaakt voor noodzakelijke verbeteringen. Deze lijn zetten we voort. Maar dat is niet genoeg. Als we willen dat Utrecht leefbaar blijft voor onze toekomstige generaties, moeten we het lef hebben om nu keuzes te maken. Niet door te kiezen tussen bouwen of vergroenen, maar door te bouwen aan een stad die vergroent. Niet door schaarste te verdelen, maar

- door overvloed te creëren binnen de grenzen van wat mens en natuur aankunnen. En niet alleen voor onszelf, maar ook uit solidariteit met mensen elders op de wereld. Mensen die we nu al elke dag in de krant zien staan omdat door de klimaatcrisis hun oogst mislukt is of hun huis verbrand.
- 10 Wij bouwen aan een Utrecht met gezonde lucht, een schone bodem en schoon water. Dit is geen luxe, maar een voorwaarde voor een rechtvaardige stad. We kiezen voor schone lucht als
- 15 uitgangspunt van mobiliteitsbeleid, voor een bodem die veilig is om op te wonen en spelen, en voor water dat verkoelt en leven geeft - in elke wijk. Dat vraagt om scherpe keuzes en duidelijke grenzen,
- 20 met een gemeente die verantwoordelijkheid neemt voor de bescherming van gezondheid en leefomgeving.
- 25 We investeren in een stad waar elk mens langs het water verkoeling kan vinden en elk kind kan klimmen in een boom, waar elke wijk een park vol bomen en dieren op loopafstand heeft, en waar regenwater wordt opgevangen in wadi's, singels en groene daken.
- 30 Groen is voor ons geen bijzaak, maar essentieel: het brengt mensen samen, ondersteunt de gezondheid, biedt ruimte aan mens en dier, en maakt de stad koeler, mooier en rechtvaardiger. In elke straat die we opnieuw inrichten vergroenen we, met oog voor biodiversiteit en het terugdringen van hittestress. We knokken voor het
- 35 behoud van bestaand groen en maken nieuwe natuur waar het kan - van stadsbossen tot het Ringpark dat de stad omarmt.
- 40 Utrecht wordt een stad waarin we samen zorgen voor de natuur -
- 45

bewoners, boeren, bedrijven, instellingen. We geloven in collectieve verantwoordelijkheid, niet in vrijblijvende duurzaamheid. De transitie naar een groene en circulaire stad is een kans om sociale ongelijkheid aan te pakken: door het isoleren van woningen, het verlagen van energielasten, het verbeteren van de luchtkwaliteit en het stimuleren van lokale voedselvoorziening. We streven naar een klimaatneutraal Utrecht in 2040, waarin iedereen profiteert van gezonde energie, schone lucht en een comfortabel thuis. Dat is ambitieus, maar noodzakelijk - en alleen haalbaar als de overgang rechtvaardig is en iedereen meedoet.

In datzelfde Utrecht bouwen we aan een circulaire economie waarin hergebruik, reparatie en gedeeld eigenaarschap de norm zijn. De gemeente koopt circulair in, bouwt duurzaam, en ondersteunt initiatieven die waarde halen uit wat eerder als afval gold. Bedrijven maken nieuwe producten van restmaterialen, bewoners delen spullen en geven apparaten een tweede leven.

Onze koers is helder: Utrecht wordt een stad waar we elkaar warmte bieden als het buiten guur is, en bomen en parken verkoeling geven als de hitte toeslaat. Waar gezonde lucht, schoon water en een veilige bodem vanzelfsprekend zijn - in elke wijk. Waar economische ontwikkeling plaatsvindt binnen de grenzen van wat mens en natuur aankunnen. En waar we de klimaat- en circulaire transitie gebruiken om ongelijkheid te bestrijden en gezondheid te bevorderen. We bouwen

aan een groen en gezond Utrecht dat klaar is voor de toekomst.

We kiezen radicaal voor vergroening van onze stad

In een stad waar hittestress, luchtvervuiling en ongelijkheid samenkomen, is vergroening een daad van rechtvaardigheid. Niet alleen richting onze burgers maar ook voor alle andere dier- en plantensoorten die in onze stad wonen. Vergroening biedt verkoeling, schone lucht en ruimte voor ontmoeting en beweging, juist in wijken die nu te weinig groen hebben. We vergroenen alles wat we bouwen, vernieuwen en herontwikkelen. Verharding blijft alleen waar het echt nodig is. De mobiliteitstransitie is de basis onder alle plannen om onze stad te kunnen voorbereiden op de klimaatcrisis. Daar blijven we dan ook mee doorgaan. Met een Groot Groen Ringpark om onze stad heen verbinden we parken, schoolpleinen en stadsranden tot een klimaatbestendig netwerk dat water opvangt en biodiversiteit versterkt. En waar onze groeiende stad ontspanning en plezier kan vinden. Groen wordt het uitgangspunt, met regie vanuit de gemeente en de kracht vanuit de stad.

We zorgen dat energie, warmte en verkoeling eerlijk, betaalbaar en publiek eigendom zijn

Warmte en energie zijn basisbehoeften, geen verdienmodel. We versterken het stroomnet en bouwen aan een eerlijk systeem voor warmte en elektriciteit. Versterking van het netwerk is heel belangrijk om stroomuitval te voorkomen. En om nieuwe zonnepanelen en wijken snel aangesloten te krijgen. Iedereen krijgt

toegang tot duurzame, betaalbare warmte én voldoende koelte. In 2040 heeft elke Utrechtse woning minimaal energielabel B. We bestrijden

- 5 energiearmoede structureel met isolatie en energiebesparing. Duurzame energie wordt lokaal opgewekt op daken, bedrijventerreinen en windlocaties en komt zo veel mogelijk in
10 handen van bewoners, coöperaties of de overheid. En we blijven fors inzetten op energiebesparing, want ook bij duurzame energie geldt dat er nadelen aan kunnen zitten, zoals
15 mensonterende grondstoffenwinning. Met een publiek warmtebedrijf, meer lokale energieopslag en -opwek zorgen we dat bewoners profiteren van schone energie. De vervuilers betalen en
20 bewoners houden de touwtjes in handen, inclusief de opbrengsten.

We maken lucht en water schoon en de bodem gezond voor mens en dier

- 25 Iedereen heeft recht op een gezonde omgeving. Utrecht is een van de meest luchtvervuilde steden van Nederland; inwoners leven daardoor gemiddeld een jaar korter. We pakken de
30 luchtvervuiling aan met scherpe regels en duidelijke normen. We zorgen dat water in de stad helpt tegen hitte en droogte en gaan versterking tegen. Van regenwateropvang tot schone grachten:
35 water wordt weer zichtbaar, beleefbaar en van ons allemaal. We beschermen en herstellen de bodem als basis voor gezond leven, voedselproductie en wateropvang. We bieden in de stad
40 ruimte voor álle bewoners: we kiezen voor diervriendelijk en natuurinclusief bouwen, ondersteunen organisaties die dieren helpen en die kwetsbare soorten beschermen. We beschermen dieren
45 door vermaak en commercie ten koste

van dieren te vervangen door diervriendelijke alternatieven. Zo creëren we een stad waar mens, dier en natuur in balans samenleven.

We bouwen aan een groene, gezonde en sociale leefomgeving

De openbare ruimte is van iedereen. Het zijn de pleinen waar je afsprekt, de bankjes waar je tot rust komt en de parken waar je elkaar ontmoet. Zeker in een verdichtende stad moet de leefomgeving méér doen: verkoelen bij hitte, water opvangen bij stortbuien en ruimte bieden aan mens én natuur. We investeren in groenblauwe, toegankelijke plekken die ontmoeting, beweging en ontspanning stimuleren, met extra aandacht voor buurten die nu
65 het meest versteend zijn. We hebben ook extra aandacht voor kwetsbare diersoorten die rust en ruimte nodig hebben. Een stad die gebouwd is op ontmoeting en waar de natuur dichtbij te
70 beleven is, is een stad die mensen gezonder, gelukkiger en meer verbonden maakt.

We creëren een circulaire, rechtvaardige en lokale economie zonder verspilling

- We bouwen aan een stad waar iedereen en alles een tweede kans verdient. Van grondstof tot loopbaan.
80 We ondersteunen kringlopen, deel- en ruilinitiatieven en repaircafés in elke wijk. Elke milieustraat wordt een ambachtscentrum met werkplekken, onderwijs en reparatie. We investeren
85 in vakmanschap, leerwerkplaatsen en in omscholing voor de banen in duurzame sectoren. Zoals zorg(technologie), onderwijs, duurzame mobiliteit, circulaire productketens en de
90 energietransitie. Door te delen,

- repareren en hergebruiken verkleinen we afvalstromen en vergroten we de kansen op werk, zingeving en sociale verbinding. We verminderen zo ook het
- 5 zwerfafval op straat.

We worden een klimaatneutrale gemeente die het goede voorbeeld geeft

- 10 We blijven onze verantwoordelijkheid nemen in de klimaatcrisis. De gemeente geeft het goede voorbeeld: de ambtelijke organisatie blijft zich richten op klimaatneutraal in 2030. Zo lang de
- 15 organisatie niet klimaatneutraal is, werken we aan lokale compensatie. We kopen geen CO₂ af in het buitenland. Wat slecht is voor het klimaat, krijgt geen steun meer van de gemeente. We
- 20 toetsen ons beleid aan onze klimaatdoelen en herzien subsidies, samenwerkingen en regels die onze klimaatdoelen ondermijnen. Geen fossiele sponsoring en geen olie- of
- 25 gasbedrijven als partner. We stimuleren gedragsverandering via communicatie, educatie en regelingen.

**Voor iedereen
een betaalbaar
en duurzaam
(t)huis in de stad**

Utrecht is een prachtige stad, maar voor steeds meer mensen onbereikbaar geworden. Betaalbaar wonen is niet vanzelfsprekend, terwijl dat juist een basisvoorwaarde is voor een waardig bestaan.

- 5 Gezinnen, studenten, ouderen, alleenstaanden, starters en mensen in cruciale beroepen vinden moeilijk een geschikte woning. Er is discriminatie bij het vinden van een woning. Dakloosheid groeit. Mensen blijven noodgedwongen bij hun ouders wonen of betalen te veel voor een woning die klein, te warm, te koud of beschimmeld is. De woningmarkt is verdeeld: in sommige wijken concentreren
- 10 rijkdom en kansen, andere blijven achter met woningen van slechte kwaliteit en een tekort aan voorzieningen. Terwijl beleggers en speculanten winst maken, staat het recht op wonen onder druk. Utrecht dreigt een stad te worden waar alleen wie veel verdient, kan wonen. Dat is onacceptabel en tast ook de sociale veerkracht van onze stad aan. Waar zijn we immers zonder verpleegkundigen, stratenmakers,
- 15 pakketbezorgers en leraren?

De groei van de stad is onomkeerbaar - en dat biedt kansen, maar ook risico's. Ruimte is schaars, voorzieningen

20 groeien niet vanzelf mee, en zonder sturing neemt de ongelijkheid toe. Grootschalige bouwprojecten zonder investeringen in leefbaarheid, duurzaamheid en bereikbaarheid leiden

25 tot gesegregeerde wijken, overbelasting van infrastructuur en spanningen in de samenleving. In kwetsbare buurten is de impact het grootst.

30 Daarom kiezen wij voor een andere koers. Wonen is voor ons een grondrecht, geen verdienmodel. Wij bouwen aan een stad waarin woningen bedoeld zijn om in te wonen, niet om rijk

35 van te worden. Dat betekent: actief sturen op betaalbaarheid, het weren van speculanten en beleggers die enkel uit zijn op winst, en het inzetten van alle beschikbare instrumenten om de regie

40 over de volkshuisvesting te houden. Samen met woningcorporaties realiseren we duizenden betaalbare woningen, niet alleen voor de sociale sector waarmee we wachtlijsten

45 terugdringen, maar ook voor het

middensegment. We blijven de verkoop van sociale huurwoningen verbieden en kiezen daarbij voor bijbouwen en verhogen (verdichten) om de

50 woningnood op te lossen. We zetten in op doorstroming, zodat een vrijgekomen woning kansen biedt aan meerdere huishoudens om door te groeien.

55 We bouwen geen stenen stad, maar een samenleving. Utrecht moet een stad zijn waar iedereen zich thuis kan voelen, ongeacht inkomen, achtergrond

60 of verblijfsstatus. Dat vraagt om meer dan woningen alleen. Daarom investeren we naast woningen in buurthuizen, parken, scholen en andere voorzieningen op tien minuten

65 loopafstand. We bouwen rond OV-knooppunten, verdichten binnenstedelijk en kiezen voor meer gedeelde tuinen en woonkamers én voor voorzieningen die ontmoeting

70 mogelijk maken. De openbare ruimte is van ons allemaal, en moet veilig, sociaal en groen zijn. We maken gemengde gemeenschappen mogelijk en zetten ons actief in tegen

gentrificatie zodat wijken betaalbaar en
bewoonbaar blijven voor huidige
bewoners. Toekomstige bewoners van
nieuwbouwwoningen hebben van begin
5 af aan inspraak op hun nieuwe
leefomgeving en al voor die gebouwd
is, nieuwe burens. We geloven in
buurten die warmte delen in de winter
en verkoeling bieden in de zomer. In
10 buurten waar mensen elkaar kennen,
ontmoeten en helpen. Zo maken we
van iedere wijk een solidaire
gemeenschap.

15 **Onze koers is helder:** Utrecht wordt
een stad waar iedereen - nieuw of
gevestigd - een betaalbaar en
duurzaam (t)huis kan vinden. Een stad
20 waarin je niet alleen woont, maar
samen leeft. Waar buurten leefbaar,
sociaal en veilig zijn. Waar niemand op
straat slaapt en niemand wordt

uitgesloten. We kiezen voor regie op
volkshuisvesting, voor gelijke kansen in
25 elke wijk en voor gemeenschappen die
solidair en sterk genoeg zijn om samen
de toekomst te dragen. Want een
menswaardig bestaan begint met een
thuis.

30

We maken wonen betaalbaar

Utrecht bouwt flink: Beurskwartier,
Merwedekanaalzone, Welgelegen,
Overvecht, Groot Merwede en
35 Koningsweg. De wooncrisis laat zien
dat er structurele verandering nodig is:
wonen is een recht, geen handelswaar.
We vergroten het aandeel sociale huur
flink, verwerven grond, geven ruimte
40 aan collectief samenwonen in
wooncoöperaties en zorgen dat nieuwe
woningen bereikbaar zijn voor starters,
statushouders en mensen zonder vast
inkomen. We kiezen voor actieve

grondpolitiek zonder speelruimte voor handelaren. Door een maximum te zetten op huurprijzen, erfpacht te behouden en zeer terughoudend te zijn om te slopen, realiseren we betaalbare woningen. Volkshuisvesting hoort in publieke handen.

We bouwen duurzame en gezonde woningen

Iedere Utrechter heeft recht op een gezonde, veilige en betaalbare woonplek in een gemeenschap waar je je thuis voelt. In elke buurt moet de school, supermarkt, huisarts en goed openbaar vervoer dichtbij zijn. Leefbaarheid en gezondheid zijn het vertrekpunt van nieuwbouw: klimaatadaptief, voldoende bezonning en ventilatie, circulaire materialen en groene gevels. We helpen mensen bij het aanpakken van ongezonde woonomstandigheden zoals schimmel. We bouwen voor mensen in verschillende levensfasen en met verschillende behoeften. Zo creëren we woningen die bijdragen aan gezondheid, welzijn en sociale cohesie in de buurt.

We zorgen dat iedereen een dak boven zijn hoofd heeft

Geen mens hoort dakloos te zijn. Dakloosheid bannen we uit door mensen een thuis te geven als beginpunt van waardigheid, niet als beloning. We bouwen structurele oplossingen voor mensen die een extra steuntje nodig hebben: stabiele woonplekken met begeleiding waar nodig, ook bij verslaving of psychische kwetsbaarheid. Te vaak bepaalt inkomen, achtergrond of geluk de toegang tot betaalbare woningen. Met directe bemiddeling, aangepaste

wachtlijsten en actieve doorstroming zorgen we voor eerlijke kansen. We grijpen in bij discriminatie, stagnerende projecten, leegstand, uitverkoop van sociale huur en short stay.

We bieden iedereen die dat nodig heeft veilige opvang

In Utrecht willen we dat asielzoekers en vluchtelingen waardig kunnen wonen en meedoen. Elke opvang wordt een kleinschalig asielbuurtcentrum op permanente locaties, ingericht volgens de Plan Einsteinmethode met buurtkamer en gemengd wonen. Bij statusverlening blijven we voorrang geven bij woningtoewijzing. We garanderen rechten van kinderen en specifieke aandachtsgroepen. Daarvoor maken we extra middelen beschikbaar voor ongedocumenteerden, LHBTQI+ personen, gezinnen en jongeren tot 27 jaar zonder ouders. Ook mensen met afgewezen asielaanvraag hebben recht op veilige situaties. Kinderen gaan direct naar school en we voorkomen schadelijke verhuizingen. We staan altijd pal voor mensenrechten en medemenselijkheid. De zondebokpolitiek en het destructieve beleid van vorige kabinetten zetten dit werk onder druk, maar wij staan altijd pal voor mensenrechten en medemenselijkheid.

We werken aan sterke en sociale buurten en wijken

Utrecht groeit en dat is een kans om de stad sterker en socialer te maken. Door bij te bouwen maken we buurten waar mensen elkaar ontmoeten, voorzieningen dichtbij zijn en voetganger en fietser centraal staan. We bouwen wijken met eigen centra, buurthuizen, scholen, groene pleinen en

sportvelden rond OV-knooppunten. In
nieuwbouwzones bouwen we minstens
90% betaalbaar met groene ruimte en
autoluwe straten.

5

25

Sterke gemeenschappen zijn het
fundament van een veerkrachtige stad.
We geven ruimte aan ontmoeting,
wederzijdse zorg en collectieve

10

initiatieven. Bewoners krijgen invloed op
hun leefomgeving, want
gemeenschappen bouw je samen.

30

15

35

20

**Een
zeker bestaan
in een
eerlijke economie**

In een rijk land als Nederland moet iedereen zeker zijn van een inkomen waarmee je je leven kunt opbouwen. Toch zijn er veel Utrechters die elke maand moeten overleven. Dat geldt ook voor mensen met een baan, bijvoorbeeld politie- en zorgpersoneel of schoonmakers.

5

Dit is de harde waarheid: de rijkdom in ons land en onze stad is ongelijk verdeeld en chronische armoede is voor velen de bittere realiteit. Dit leidt tot stress, gezondheidsproblemen, uitsluiting en soms zelfs dakloosheid of criminaliteit. Voor kinderen betekent het vaak een achterstand die hen jarenlang blijft achtervolgen.

10 Het landelijk minimumloon en de bijstandsuitkering zijn structureel te laag, maar in Utrecht doen we er alles aan om dat te compenseren. Omdat meedoen in de samenleving begint bij bestaanszekerheid.

De huidige economie werkt niet voor iedereen. Wie een beperking heeft, te maken krijgt met discriminatie of opgroeit in armoede, loopt vaker vast en vindt geen werk. Terwijl werk, betaald of onbetaald, voor velen een bron van eigenwaarde, zingeving en ontwikkeling is. Maar te vaak worden mensen afgerekend op wat ze niet kunnen, in plaats van gesteund in wat ze wel bijdragen. Ook in een stad als Utrecht lukt het niet altijd om aan werk te komen, waardoor talenten onbenut blijven. Dat is niet alleen oneerlijk, maar ook onverstandig. We kunnen het ons niet veroorloven om mensen langs de kant te laten staan. Iedereen verdient de kans om op zijn of haar manier bij te dragen.

Wij kiezen voor een economie die draait om mensen, niet om maximale winst. We sturen actief op een eerlijke economie, in plaats van die over te laten aan marktlogica en het grootkapitaal. De economie van de toekomst is er één waarin werk bijdraagt aan een gezonde stad en een leefbare planeet. Een economie waarin lokale gemeenschappen sterker worden, materialen opnieuw worden gebruikt en de menselijke maat

terugkeert. Dat vraagt om keuzes: ruimte voor zorg, onderwijs, cultuur, circulaire bedrijvigheid en duurzame mobiliteit. En duidelijke grenzen aan vervuilende sectoren, fast fashion, massatoerisme en bedrijven die uitbuiten in plaats van bijdragen. Geen stomme burn-out banen meer voor Utrechters die iets zinvol willen doen.

50
55 In Utrecht zien we zo'n economie ontstaan. Onderzoekers op de Uithof, bedrijven op Lage Weide en lokale ondernemers verspreid door de stad werken aan duurzame en sociale oplossingen. Utrecht werd in 2023 uitgeroepen tot de meest competitieve regio van Europa - maar in plaats van te kiezen voor competitie, kiezen wij voor samenwerking en rechtvaardigheid. 65
Want Utrecht bewijst: met een economie gericht op duurzaamheid en samenwerking haal je de Europese top! Dat gaan wij verder versterken! Daarom 70
investeren we in basis- en ontikkelbanen voor mensen die moeilijk aan werk komen, met ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en goede begeleiding. Ook als betaald werk nog 75
niet lukt, zorgen we voor zinvolle dagbesteding, vrijwilligerswerk of andere vormen van meedoen. Want

iedereen heeft iets bij te dragen als we de juiste voorwaarden creëren. Voor EU-arbeidsmigranten komt er een integrale aanpak voor waardig werk en wonen, met hulpverleners die hun taal spreken. We bestrijden armoede, afhankelijkheid van werkgevers en dakloosheid. Expats nodigen we uit actief te worden in de samenleving.

We willen een economie waarin werknemers, buurtbewoners en ondernemers inspraak hebben in wat er gebeurt in hun omgeving. Een stad waar ondernemers met hart voor hun buurt het straatbeeld bepalen, waar elk product telt en waar de winst van de grote bedrijven nooit boven een goed leven staat. Dat vraagt om sterke arbeids- en milieunormen, lokaal geld, ruimte voor sociaal ondernemerschap

en een overheid die kiest voor eerlijk werk en eerlijke verdeling. Utrecht wordt zo een stad waarin niemand hoeft te overleven, maar iedereen kan leven - binnen de grenzen van de planeet en in dienst van de samenleving.

Onze koers is helder: We kiezen voor een economie die niet draait om winstmaximalisatie, maar om wat er echt toe doet: bestaanszekerheid, waardigheid en samenleven. In Utrecht bouwen we aan een democratische economie die ons allemaal ten goede komt. We zijn samen één stad waarin iedereen kan meedoen.

We zorgen dat iedereen leuk en eerlijk werk kan doen

Voor veel mensen werkt de arbeidsmarkt prima, maar niet voor iedereen. We stimuleren bedrijven om hun verantwoordelijkheid te pakken: mensen moeten niet geschikt worden gemaakt voor de banen, maar de banen voor mensen. We zorgen ervoor dat uitkeringsgerechtigden die een volledige baan niet aankunnen, toch een (beperkte) baan krijgen. We realiseren basisbanen voor mensen tegen normale betaling en onder fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden. Als werk nog een stap te ver is, zetten we in op betekenisvolle alternatieven waarbij we de talenten van mensen inzetten. Iedereen die in Utrecht woont of werkt maakt volwaardig deel uit van onze stad. Daarom staan we voor een arbeidsmarkt waar iedereen, ongeacht afkomst of verblijfsstatus, eerlijk en respectvol wordt behandeld. We pakken werkgevers aan die zich hier niet aan houden. We zorgen dat arbeidsmigranten eerlijke lonen krijgen, fatsoenlijke huisvesting en bescherming

tegen uitbuiting. Discriminatie op de arbeidsmarkt pakken we actief aan.

We zorgen dat niemand hoeft te overleven

5 We werken eraan dat niemand in
armoede leeft in onze mooie, maar
helaas dure, stad. We helpen meer
mensen in armoede door onze
10 armoederegelingen uit te breiden en de
vangnetten te versterken zodat
iedereen mee kan doen. We voorkomen
een armoedeval door regelingen
geleidelijk af te bouwen bij oplopend
15 inkomen. We hebben meer aandacht
voor diepe en intensieve armoede en
zorgen dat mensen weten waar ze recht
op hebben. We vergroten het bereik
van de U-pas en breiden het aanbod
20 uit, zodat iedereen die leeft van
maximaal 150% van het sociaal
minimum recht krijgt op ondersteuning.
We zorgen dat zorg geen zorg is door
kosten voor kraamzorg, chronische
25 ziektes en medicijnen te vergoeden via
een collectieve zorgverzekering en
bijzondere bijstand.

We zorgen dat hulp dichtbij is en echt helpt

30 We zorgen dat Utrecht een
toegankelijke, eenvoudige en veilige
plek is voor mensen die hulp nodig
hebben bij armoede, werk of
35 persoonlijke problemen. We bundelen
de formele en informele hulpverlening
op tenminste één locatie in elke wijk en
initieëren een cultuurverandering tussen
alle zorg- en hulpverleningspartijen. We
40 zorgen dat je niet telkens opnieuw je
verhaal hoeft uit te leggen - we willen
dat de eerste persoon die je spreekt, je
begeleidt totdat alles is opgelost.
Buurtteams zijn goed bereikbaar en
45 gaan actief de buurt in om mensen te

vinden die ondersteuning nodig hebben.
We werken met ervaringsdeskundigen
bij het vormgeven van ons beleid en
zorgen dat hulpverleners elkaar
50 onderling kennen en snel kunnen
schakelen. In Utrecht koesteren we
onze vrijwilligers en zorgen we dat alle
partijen in het sociaal domein weten wat
de ander doet. Voor mensen in
55 kwetsbare situaties creëren we zo een
samenhangend netwerk van
ondersteuning.

We kiezen voor een economie die van ons allemaal is

60 We kiezen gericht voor een duurzame
economie in onze stad. We maken
expliciet welke sectoren we willen laten
groeien en welke moeten krimpen. Wie
65 duurzaam innoveert, mensen fatsoenlijk
betaalt en Utrecht vooruit helpt, krijgt
voorrang op werkruimte en
gemeentelijke steun. We ondersteunen
buurtinitiatieven en lokaal
70 ondernemerschap, samen met
bewoners maken we plannen voor de
economie van hun buurt. We zorgen
ervoor dat de gemeente zelf ook
bijdraagt aan onze groene, sociale en
75 toekomstbestendige economie. Bij
inkoop, subsidies en lokaal geldgebruik
krijgt sociaal, lokaal en duurzaam altijd
voorrang. We maken plek voor diverse
horeca, waarbij we goed kijken naar de
80 balans van leefbaarheid en
levendigheid in de stad. Vooral buiten
het centrum, in de wijken, kunnen we
meer horeca toevoegen om de stad
levendiger te maken en de druk op de
85 binnenstad te verminderen. We zorgen
dat leegstaande winkelpanden gebruikt
worden voor nieuw talent en startende
ondernemers. Zo bouwen we
aantrekkelijke werklocaties voor een
90 levendige stad waar de lokale economie

en gemeenschappen sterker worden.

Opgroeien en ontwikkelen in een zorgzame stad

Wie in Utrecht woont, moet ruimte krijgen om zich te ontwikkelen, anderen te ontmoeten, te leren, te spelen en fouten te maken. Daarvoor is meer nodig dan alleen een goed klaslokaal of een sportveld: het gaat om het geheel van veiligheid, vertrouwen, rust en perspectief.

5

In Utrecht doen we er veel aan om dat mogelijk te maken. Maar nog te vaak hangt je gezondheid of toekomst af van waar je wieg staat, of je ouders kunnen rondkomen, of er hulp komt als het mis dreigt te gaan. Die ongelijkheid ondermijnt de kansen op een fijn leven en het weefsel van de stad en vraagt om stevige keuzes.

10

In onze stad leven sommige mensen gemiddeld veertien jaar langer in goede gezondheid dan anderen. Dat verschil is geen toeval. Het is het gevolg van armoede, stress, onzekerheid, ongezonde woningen en beperkte toegang tot zorg of beweging. Gezondheid is dan ook geen individueel probleem, maar een sociaal vraagstuk.

20 Het raakt de manier waarop we de stad inrichten, voorzieningen verdelen, signalen opvangen en kansen scheppen. Als we willen dat Utrecht samenhangend en veerkrachtig blijft,

25 moeten we juist investeren op de plekken waar het leven het meest uit balans is. Niet pas als het misgaat, maar vanaf het eerste signaal. Zo zijn we bij alcohol-en drugsverslaving niet van de harde repressie maar pakken we de grondoorzaken aan en voeren we een veiliger drugsbeleid. Rond seksuele vorming en gezondheid zetten we in op voorlichting en veilig testen.

35 We bouwen aan een stad waarin onderwijs, zorg, welzijn en sport elkaar aanvullen in plaats van naast elkaar bestaan. Scholen zijn meer dan leslocaties: het zijn oefenplaatsen voor samenleven, waar kinderen zichzelf leren kennen en onderlinge verschillen leren waarderen. We willen dat ieder kind zich daar welkom en veilig voelt. Niet alleen om te leren, maar ook zodat

45 er goed signalen kunnen worden

opgevangen als het thuis of mentaal moeilijk gaat. We ondersteunen scholen om die brede opdracht goed te vervullen - samen met opvang, jeugdzorg en het welzijnswerk. Daarbij kiezen we niet voor concurrentie, maar voor samenwerking, continuïteit en zorgzame structuren.

55 Een gezond leven begint niet wanneer je bij de dokter bent beland. De basis voor een goede gezondheid wordt gelegd in je buurt. Daar maken we het verschil, met een gezonde leefomgeving, en met sterke netwerken rond huisartsen, scholen, buurtteams en buurthuizen. We investeren in preventie, in mentaal welzijn en in zorg dichtbij. Zodat mensen niet verdwalen in loketten, maar op tijd de juiste hulp krijgen. We richten onze blik niet alleen op klachten, maar op wat mensen nodig hebben om zich staande te houden. Dat vraagt niet alleen maatwerk, maar ook nabijheid en vertrouwen in mensen.

75

80

Wie als kind ervaart dat bewegen leuk is, blijft daar de rest van het leven de vruchten van plukken. Bewegen geeft energie, verbindt mensen en maakt het hoofd leeg. Daarom zorgen we ervoor dat iedereen veilig in Utrecht kan sporten en bewegen op een manier die past bij persoonlijke voorkeuren en mogelijkheden. Sport brengt mensen bij elkaar die elkaar anders misschien nooit zouden ontmoeten: op het veld, in het zwembad of tijdens de boksles ontstaan vriendschappen en verdwijnt het verschil tussen achtergrond of afkomst.

Onze koers is helder: we kiezen voor een Utrecht dat ongelijkheid niet accepteert als gegeven, maar actief

doorbreekt - en waar zorg, onderwijs en beweging de bouwstenen zijn van een sterke stad. Utrecht kan alleen veerkrachtig zijn als we investeren in mensen, niet pas bij problemen, maar juist voordat die ontstaan. Als we de stad zo inrichten dat iedereen een plek vindt, zich kan ontwikkelen en zich verbonden voelt.

We bieden elk kind een goede start
Alle ouders willen het beste voor hun kind. Maar lang niet alle ouders kunnen hun kind geven wat nodig is. Omdat ze weinig geld hebben, slecht behuist zijn of veel problemen hebben. In Utrecht gaan we naast de ouders staan en helpen we ze om hun eigen veerkracht te herstellen en hun kind tot bloei te

laten komen. We geven daarbij extra aandacht aan de eerste 1000 dagen, want daar wordt de basis gelegd. Dat start bij goede en toegankelijke

5 kraamzorg en vroegschoolse educatie.

We zorgen ervoor dat kinderen en jongeren die het moeilijk hebben, bijvoorbeeld door armoede, mentale problemen, of doordat ze zonder ouders

10 gevlucht zijn voor oorlog, net zoveel kans krijgen om tot bloei te komen als kinderen die meestal de wind mee hebben. We hebben de meeste speelplekken per vierkante meter van Nederland, maar die zijn niet gelijk

15 verdeeld en we willen er meer dan dat: verenigingen structureel naar scholen, naschools aanbod dat beter aansluit, groene schoolpleinen voor de buurt.

20 Allereerst voor scholen en in buurten waar het het hardste nodig is.

We zorgen voor goed en kansrijk onderwijs

25 Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Onderwijs dat kansen biedt. Wij willen scholen waar ieder kind en iedere jongere zich welkom voelt. Waar je alles leert wat nodig is, maar ook leert

30 samenleven. We zijn tegenstander van de huidige segregatie in het onderwijs en doen alles wat we kunnen om die te bestrijden. Wij willen scholen waar kinderen en jongeren elkaar ontmoeten,

35 leren om respect te hebben voor elkaar, en verschillen te waarderen. We stimuleren dat scholen voor voortgezet onderwijs meerdere schoolsoorten onder één dak hebben zodat kinderen

40 in een verlengde brugperiode voldoende ruimte en tijd krijgen om te ontdekken wat ze kunnen en willen. In de huidige tijd hoort ook digitaal onderwijs bij een goede opleiding.

45 Digitale middelen moeten het onderwijs

sterker maken — niet duurder, ondoorzichtiger of minder vrij. Goed onderwijs hoort niet afhankelijk te zijn van winstmodellen van commerciële partijen.

We maken van de buurt een plek voor zorg, sport en welzijn

Een gezonde stad begint in de buurt.

55 Daarom versterken we in de buurt de rol van gezondheidscentra, sportverenigingen en ontmoetingsplekken waar zorg, welzijn en sport samenkomen. Een bundeling

60 van verschillende typen zorg kan Utrechters laagdrempeliger en sneller helpen om de juiste (eerstelijns)zorg te krijgen. We investeren in netwerken die de samenwerking tussen familie, burens,

65 vrijwilligers en professionals verstevigen. We werken bewust aan een cultuur van 'buurtsolidariteit': waar het vanzelfsprekend wordt om elkaar te helpen. Een keer boodschappen doen

70 voor de buurvrouw die slecht ter been is, een keertje koken voor iemand die het even zwaar heeft, of iemand naar het ziekenhuis brengen. Deze Utrechtse verbondenheid voegt iets waardevols

75 toe aan de goede zorg waar mensen recht op hebben: het gevoel dat je ertoe doet en dat er naar je wordt omgekeken. Want een gezonde stad is

80 meer dan alleen goede voorzieningen - het is een stad waar je je thuis voelt en waar je deel uitmaakt van een gemeenschap die voor elkaar zorgt.

We versterken de verbindende rol van sportverenigingen door actieve

85 ondersteuning. Buurtsolidariteit en verenigingen worden een krachtig middel tegen eenzaamheid en voor weerbare wijken. Aantrekkelijke

90 beweegruimte moet niet verder weg zijn

dan de supermarkt. We investeren daarom in diverse beweegplekken en richten de stad zo in dat bewegen vanzelfsprekend wordt - voor iedereen, in elke buurt.

We maken onderwijs, zorg en sport toegankelijk voor iedereen

We zorgen ervoor dat iedereen ongeacht leeftijd, achtergrond of leefsituatie goed onderwijs kan volgen, goede zorg ontvangt en fijn kan sporten en investeren, allereerst daar waar groepen achterop raken. We zorgen dat kinderen goed eten zodat ze goed kunnen leren en sporten. We blijven extra investeren in kinderen en jongeren die beroepsvoorbereidend onderwijs volgen en blijven strijden voor gelijke behandeling. We bouwen aan buurten waar zorg dichtbij is, in begrijpelijke taal, afgestemd op de leefwereld en leefstijl van bewoners, of ze nou jong of oud zijn, geboren en getogen in de stad of nieuw zijn gekomen. We zorgen dat sport voor iedereen beschikbaar is en iedereen zich veilig en welkom voelt, omdat het energie, plezier en zelfvertrouwen geeft en bijdraagt aan een gezond leven.

Daarom zetten we actief in op veilige, toegankelijke en inclusieve sportomgevingen, duidelijke gedragsregels en respectvolle omgangsvormen binnen sportclubs en verenigingen. We halen financiële drempels weg, verminderen wachtlijsten en zorgen voor een passend aanbod bij ieders leven.

We zorgen dat je gezond en actief oud kan worden in je eigen buurt

Ouderen verdienen een plek in de buurt waar ze zich thuis voelen en indien nodig passende zorg krijgen. We zorgen voor levensloopbestendige buurten met ontmoetingsplekken, ondersteuning en verschillende woonvormen. Hierbij houden we rekening met de culturele diversiteit van oudere Utrechters. Zeker wanneer mensen ouder worden, is de behoefte aan herkenning van taal en cultuur vaak groter. Zo kunnen ouderen vitaal en veilig ouder worden in hun eigen buurt met sociale contacten en activiteiten. Zo gaan we eenzaamheid en mentale en fysieke gezondheidsproblemen tegen.

Bereikbare en veilige buurten in een levendige stad

Met bijna 400.000 inwoners, en dagelijks vele tienduizenden bezoekers, is Utrecht een stad vol beweging. Utrecht is fietshoofdstad van de wereld, maar waar de beweging toeneemt, nemen ook de drukte op het fietspad en de spanningen tussen weggebruikers toe, onder meer door snelheidsverschillen en grotere voertuigen.

Auto's nemen nog altijd het grootste deel van de ruimte in, er is nog te vaak sprake van gevaarlijk verkeersgedrag en niet iedereen kan zich vrij door de stad verplaatsen. Te veel kinderen missen veilige speelplekken, te veel ouderen vermijden onveilige stoepen. Te veel mensen met een beperking ervaren als ze op pad gaan onnodig grote belemmeringen. En het Utrechtse openbaar vervoer blijft, ten opzichte van andere grote steden, achter. Dat terwijl de woningbouwopgave en de bevolkingsgroei juist vragen om beter, toegankelijker en eerlijker OV. De inrichting van mobiliteit is geen technische bijzaak, maar bepaalt wie mee kan doen.

Daarom kiezen wij voor nabijheid als uitgangspunt: voorzieningen zoals winkels, scholen, huisartsen en sportplekken moeten binnen tien minuten fietsen bereikbaar zijn. Zo zorgen we dat mensen minder vaak lange afstanden hoeven afleggen. Naast fietsstad, willen we Utrecht ook gaan onderscheiden als wandelstad. We maken ruimte voor fietsers en voetgangers, en juist minder voor de auto. Want bijna driekwart van de openbare ruimte is nu nog ingericht voor auto's. Dit is ruimte die we liever inzetten voor verkoelend groen, spelende kinderen, een markt in de buurt of een terrasje op de hoek. We maken de Oude Gracht autoluw en halen parkeerplaatsen weg. We zorgen, bij het nemen van maatregelen, dat verplaatsing van overlast zoveel mogelijk voorkomen wordt. Tegelijkertijd investeren we stevig in het openbaar vervoer. We leggen nieuwe bus- en tramlijnen aan en zorgen dat bussen en trams minstens elke vijftien minuten rijden. En omdat OV geen luxe mag zijn, maken we het betaalbaar - of zelfs gratis - voor mensen met een lager inkomen. Met meer en goedkoper OV geven we mensen die nu nog afhankelijk zijn van de auto meer betaalbare alternatieven. Met milieuzones zorgen we dat de uitstoot van het verkeer verder afneemt. Zo maken we Utrecht tot een stad waar iedereen zich op een betaalbare en duurzame manier kan verplaatsen terwijl de gezondheid van onze inwoners erop vooruit gaat.

60

Utrecht is voor veel mensen een fijne stad om te wonen. Maar dat gevoel van veiligheid en comfort staat onder druk.

Overlastmeldingen nemen toe, net als zorgen over criminaliteit en verwaarlozing van
5 bepaalde plekken. Rondom het Centraal Station en Hoog Catharijne ervaren
bewoners en bezoekers meer overlast. In de hele stad zien we een toename van
mensen met onbegrepen gedrag en mensen zonder vaste verblijfplaats. En hoewel
ondermijning en zware criminaliteit voor velen onzichtbaar blijven, hebben ze een
ontwrichtende invloed op buurten en gemeenschappen. Van mensenhandel tot
10 zorgfraude en femicide, Utrecht kent helaas ook een harde werkelijkheid. Daarnaast
groeit de stad - letterlijk - en daarmee de druk op onze openbare ruimte,
verkeersveiligheid en sociale samenhang.

Wij geloven dat veiligheid begint bij
15 preventie: bij een samenleving die
mensen perspectief, houvast en
nabijheid biedt. We bestrijden
onveiligheid, in het bijzonder van
vrouwen, LHBTQI+ en culturele
20 minderheden zoals moslims en joden.
En pakken crimineel gedrag bij de
wortel aan door te zorgen dat jongeren
weerbaarder zijn tegen de lokroep van
de georganiseerde criminaliteit.
25 Utrechters die in de knel raken, mogen
rekenen op onze hulp - zodat kleine
problemen niet uitgroeien tot grote
risico's. Door mensen die dreigen af te
glijden vroegtijdig te steunen. En door
30 overlast te voorkomen met nabijheid,
zorg, buurtwerk, en informele
netwerken van vaders, moeders,
vrijwilligers en professionals.
Criminaliteit pakken we aan waar het
35 moet - hard en zichtbaar. Maar
veiligheid ontstaat niet door repressie
alleen: alleen in een stad waar mensen
zich gezien en gelijkwaardig voelen,
hou je elkaar echt veilig.

40 Een veilige stad is ook een stad waar
mensen elkaar begrijpen. Cultuur speelt
daarin een essentiële rol. Cultuur raakt
wie je bent en verbindt je met de stad
45 om je heen. Het is wat je van huis uit

meekrijgt én wat je samen maakt,
beleeft en doorgeeft. Met creativiteit laat
je zien wie je bent, maar leer je ook te
kijken door de ogen van een ander.
50 Cultuur verzacht onze samenleving,
verbindt Utrechters die elkaar anders
niet zouden ontmoeten, en draagt bij
aan ieders ontwikkeling - van jong tot
oud. Maar toegang tot cultuur is nog te
55 ongelijk verdeeld. We zorgen voor een
cultuurbeleid dat ook toegankelijk is
voor mensen die neurodivergent zijn, en
bouwen aan een stad waarin ook trans,
queer en religieuze minderheden zich
60 veilig, gezien en uitgenodigd voelen -
zowel op straat als in de zaal. Daarom
investeren wij in cultuur als publieke
voorziening: toegankelijk voor iedereen,
gedragen door sterke instellingen, met
65 ruimte voor makers en eerlijk betaald.
Niet als luxe, maar als noodzakelijke
kracht voor democratie, verbeelding en
samenleven. We maken cultuur niet
alleen fysiek, maar ook communicatief
70 en cultureel toegankelijk voor iedereen,
ongeacht beperking, taalvaardigheid of
mentale diversiteit.
We zorgen dat informatie over
veiligheid, mobiliteit en cultuur
75 toegankelijk is in begrijpelijke taal, en
waar nodig meertalig, zodat iedereen
weet wat er speelt en kan meedoen.

Onze koers is helder: we kiezen voor buurten waar je op adem komt, waar kinderen buiten kunnen spelen, waar ruimte is voor ontmoeting én expressie.

- 5 We bouwen aan een stad waarin veiligheid ontstaat uit preventie en nabijheid, waarin cultuur mensen verbindt, en waarin mobiliteit rechtvaardig is ingericht - met goed,
10 betaalbaar OV, prettige loop- en fietspaden en ruimte voor iedereen.

We zorgen dat iedereen veilig en duurzaam van A naar B kan

- 15 In Utrecht moet iedereen zich veilig en ontspannen kunnen verplaatsen. Verkeersonveiligheid pakken we aan. We kiezen voor veiligheid en toegankelijkheid voor álle
20 verkeersdeelnemers, met extra aandacht voor voetgangers, ouderen, kinderen en mensen met een beperking. We verbeteren de luchtkwaliteit en verlagen
25 maximumsnelheden. We richten straten opnieuw in. Samen met bewoners maken we gevaarlijke plekken veiliger. Met slimme en intensievere handhaving en snelheidsremmende obstakels
30 zorgen we dat verkeersregels worden nageleefd. We luisteren actief naar signalen uit de buurt. Je verplaatsen mag geen bron van stress zijn, maar moet bijdragen aan een levendige stad.
35 We geven de ruimte terug aan voetgangers en fietsers
Utrecht is fietshoofdstad van de wereld, maar de ruimte is ongelijk verdeeld. De openbare ruimte is nu vooral ingericht
40 op auto's, terwijl die vaak stilstaan en veel plek innemen. Wij geven veel meer ruimte aan voetgangers, fietsers en aan kinderen die graag in hun straat veilig willen buitenspelen. We verbreden
45 stoepen en fietspaden, verbeteren

wandelroutes tussen buurten en leggen meer fietsstraten aan. Met name de verbindingen tussen wijken worden versterkt, want doorgaande autowegen en spoorlijnen vormen nu nog te vaak een fysieke barrière. We helpen mensen om hun (dure) auto afhankelijkheid te verminderen en stimuleren deelmobiliteit, zorgen voor goede fietsparkeervoorzieningen en maken het eenvoudiger voor minima om een fiets te krijgen. Wie zich duurzaam en actief verplaatst, verdient voorrang en voldoende ruimte.

We zetten in op meer, snel en betaalbaar openbaar vervoer

- 60 Iedere Utrechter moet kunnen rekenen op betrouwbaar openbaar vervoer, ook
65 s nachts. We willen dat trams en bussen minstens elke vijftien minuten rijden en verbinden wijken meer direct met elkaar, zonder omweg via het centraal station. We leggen nieuwe tramlijnen aan en verbeteren de
70 spreiding van buslijnen door de stad. Het OV wordt beter toegankelijk voor mensen met een beperking. Voor mensen met een laag inkomen maken
75 we het reizen gratis. Openbaar vervoer

is voor ons geen luxe, maar een publieke voorziening die zorgt voor bereikbaarheid, kansengelijkheid en duurzame mobiliteit.

5

We zorgen dat veiligheid begint bij preventie, nabijheid en perspectief

Veiligheid begint bij het voorkomen van problemen. De omgeving (buurt, baan, gezin en opleiding) moet een beschermende laag bieden tegen crimineel gedrag. We werken via de trits: preventie, voorkomen en ondersteunen. Mensen met schulden, psychische problemen of zonder thuis of werk krijgen tijdig hulp, zodat problemen niet verergeren. Mensen worden niet gereduceerd tot dossiers, maar krijgen perspectief. Tegelijk pakken we straatintimidatie, overlast in het uitgaansleven en partnergeweld zichtbaar aan. Handhavers en hulpverleners zijn zichtbaar, benaderbaar en werken samen in de buurt. We bouwen aan een cultuur waarin melders worden gehoord, daders worden aangepakt en omstanders durven te handelen. Samen zorgen we voor buurten waar ieder mens veilig is én zich veilig voelt.

We beschermen onze buurten tegen criminele ondermijning

In levendige buurten moeten mensen zich veilig voelen, vooral wanneer georganiseerde en ondermijnende misdaad op de loer ligt. We bestrijden ondermijning bij de wortel: met handhaving, streng vergunningentoezicht en het ontmantelen van criminele verdienmodellen. We richten ons op sleutelfiguren én de structuren die hen mogelijk maken. De gemeente zelf maken we weerbaar tegen misbruik, digitale aanvallen en maatschappelijke ontwrichting door (natuur)rampen, pandemieën, grootschalige storingen of (hybride) oorlogsvoering. We beschermen bewoners tegen online criminaliteit, uitbuiting en intimidatie. Zo maken we van elke buurt een plek waar publieke waarden overeind blijven, en misdaad geen voet aan de grond krijgt.

We investeren in cultuur als fundament voor ontmoeting, expressie en verbeelding

Cultuur is geen luxe, maar een publieke voorziening die Utrecht verbindt. We laten daarom cultuur in budget en

ruimte meegroeien met de stad. We zorgen dat cultuur dichtbij is: in elke wijk, voor elke portemonnee, achtergrond en leeftijd. Dit doen we

5 door wijk- en cultuurhuizen, bibliotheken en extra broedplaatsen voor makers te realiseren. We erkennen dat veel culturele instellingen, opleidingen en beoordelingscommissies nog geen

10 afspiegeling zijn van onze stad. We bouwen bruggen tussen MBO en HBO-kunstopleidingen, en stimuleren de werving van studenten uit alle lagen van de bevolking. Kunstonderwijs moet een

15 plek zijn waar ieders talent, in al haar diversiteit, kan bloeien. We vinden het belangrijk dat voor elke vorm van kunst, voor zowel amateur- als beroepskunstenaars een plek moet zijn

20 in de stad. We hanteren daarom sociale tarieven voor culturele en sportieve activiteiten in gemeentelijk vastgoed. We zien culturele instellingen als publieke partners en geven makers

25 directe toegang tot financiële ondersteuning, zodat ook makers uit gemarginaliseerde groepen de ruimte krijgen die zij verdienen - zowel op het podium als daarbuiten. Verder brengen

30 we cultuur structureel naar alle kinderen en jongeren door makers en culturele instellingen samen te laten werken met scholen en de buurt en te investeren in blijvend cultuuronderwijs en passend

35 buitenschools aanbod.

**Een weerbare
en sociale stad
maken we samen**

Het vertrouwen in de politiek en democratische instituties staat onder druk. Mensen voelen zich te vaak buitengesloten, niet gehoord of oneerlijk behandeld. Wie niet de juiste woorden kent, of niet weet hoe het systeem werkt, komt moeilijk aan het woord. Dat ondermijnt de democratie.

5

Ook in Utrecht merken we dat betrokken inwoners afhaken, omdat hun inbreng geen zichtbaar verschil maakt, of omdat participatie voelt als praten tegen een muur. Tegelijkertijd groeit de behoefte aan zeggenschap, transparantie en een overheid die naast mensen staat. Bewoners nemen verantwoordelijkheid in hun buurt,

10 jongeren organiseren protesten en bewonersinitiatieven bruisen van de creativiteit. Maar te vaak stuiten zij op gesloten deuren of worden er te veel bureaucratische eisen gesteld. Als we willen dat onze democratie blijft leven, moeten we de manier waarop inwoners kunnen meedoen eerlijker en toegankelijker maken.

15 Utrecht is ook een stad van grote tegenstellingen. Te veel mensen ervaren dagelijks uitsluiting, racisme of ongelijke kansen – op straat, op school, op de arbeidsmarkt en zelfs bij de
20 overheid. De vrijheid om jezelf te zijn, om veilig over straat te lopen, of om je geloof te uiten, is voor velen nog niet vanzelfsprekend. Ondertussen neemt de maatschappelijke verharding toe.
25 Polarisation, intimidatie en haat dreigen het gesprek over rechtvaardigheid te overschaduwen. Die ontwikkeling is onacceptabel. Utrecht moet een stad zijn waar iedereen zich thuis voelt, en
30 waar we onze verschillen niet wegdrukken, maar erkennen en verbinden. Alleen door bewust te kiezen voor gelijkwaardigheid, kan onze stad écht van iedereen zijn.

35

Daarom kiezen wij voor een democratie die macht deelt, en voor een overheid die initiatief ondersteunt in plaats van controleert. We versterken

40 burgerinspraak met wijkraden en burgerberaden die écht meetellen bij besluitvorming. We investeren in democratische educatie in de wijk en op school, en beschermen het recht om te
45 demonstreren. We maken participatie

laagdrempelig en geven altijd terugkoppeling over wat er met inbreng gebeurt. En we zorgen voor duidelijke kaders en begeleiding, zodat bewoners
50 grip ervaren en hun stem serieus genomen wordt, van buurtplan tot

bouwproject. Geen participatie om het participeren, maar echte invloed die de democratie versterkt.

- 5 Tegelijkertijd bouwen we aan een stad waarin ongelijkheid actief wordt bestreden. We luisteren naar signalen van mensen die zich niet eerlijk behandeld voelen en passen beleid aan
- 10 waar uitsluiting of discriminatie in de weg zit. Discriminatie op de arbeidsmarkt, in het onderwijs en binnen de gemeente zelf pakken we actief aan: van onder advisering tot
- 15 ongelijke kansen bij sollicitaties en sturing op diversiteit in de ambtelijke organisatie. We bevorderen gendergelijkheid op alle niveaus en staan pal voor mensenrechten. In onze
- 20 stad is geen plaats voor haat, uitsluiting of intimidatie – online noch offline. We ondersteunen emanciperende bewegingen, versterken hun stem en bevorderen dialoog tussen groepen.
- 25 Utrecht sluit zich actief aan bij de strijd tegen uitsluiting, zodat die strijd sterker en breder wordt. Zo maken we ruimte voor ieders vrijheid, zonder voorwaarden vooraf.
- 30 Een weerbare democratie heeft ook een weerbare overheid nodig. Utrecht verdient een betrouwbare, behulpzame en slagvaardige gemeente die
- 35 verantwoordelijkheid neemt. We maken verstandige financiële keuzes en investeren effectief: publieke middelen worden ingezet om het leven in de stad te verbeteren, waarbij de sterkste
- 40 schouders de zwaarste lasten dragen. We bouwen aan een organisatie die altijd klaarstaat voor haar inwoners én hen inspireert om elkaar te helpen. Dat doet de gemeente door betrokken te
- 45 zijn, eerlijk te verdelen, betrouwbaar te

handelen, vertrouwen te tonen en vooruit te kijken. We geven zelf het goede voorbeeld met eerlijke arbeidsvoorwaarden, duurzame keuzes, een stevig diversiteitsbeleid en technologie die veilig en transparant is. Zo wordt de overheid zelf het fundament van een weerbare en sociale stad.

- 55 Tegelijkertijd staat ook de opvang en integratie van nieuwkomers onder druk, door falend landelijk beleid en een tekort aan structurele middelen. Terwijl
- 60 Utrecht juist gelooft in een aanpak waarin iedereen vanaf dag één kan meedoen – ongeacht herkomst of verblijfsstatus.
- 65 In Utrecht is en blijft iedereen welkom. Utrecht loopt voorop met een menswaardige aanpak, waarin opvang en inburgering hand in hand gaan. In
- 70 asielbuurtcentra kunnen mensen vanaf dag één meedoen aan taalonderwijs, werk of vrijwilligerswerk. We maken geen onderscheid tussen mensen op basis van afkomst of status en toetsen ons beleid aan mensenrechten. We
- 75 maken geen onderscheid tussen mensen op basis van afkomst of status en toetsen ons beleid aan mensenrechten. Wat het Rijk ook beslist, wij blijven staan voor opvang en
- 80 ondersteuning die mensen perspectief biedt vanaf dag één. Utrecht weigert de lat te verlagen – ook als het moeilijk wordt. Want een rechtvaardige stad laat niemand vallen.

- 85 **Onze koers is helder:** Utrecht wordt een stad waar mensen invloed ervaren, zichzelf kunnen zijn en zich verbonden voelen met elkaar en hun overheid. We
- 90 bouwen aan een democratie die eerlijk

is, inclusief en levend. Aan een gemeente die betrouwbaar en slagvaardig is en aan de kant van haar inwoners staat. Samen maken we

5 Utrecht weerbaar, sociaal en van ons allemaal.

We maken Utrecht een mensenrechtenstad waar geen plek is voor discriminatie

10 Overall in de wereld staan mensenrechten onder druk. Utrecht is én blijft een mensenrechtenstad die voor solidariteit staat, zich uitspreekt
15 tegen onrecht en haar invloed gebruikt om verandering mogelijk te maken. Als de landelijke overheid mensenrechten schendt of bestaanszekerheid onder druk zet, komen we in actie en
20 gebruiken onze macht om te beschermen - ook als dat betekent dat we tegen de stroom in moeten gaan. In Utrecht is geen plek voor discriminatie en racisme. We werken met z'n allen
25 aan verbinding en begrip en leren elkaar kennen en waarderen, van wijkagent tot buurtbewoner. De gemeente neemt zelf ook verantwoordelijkheid: we investeren in
30 diversiteit en cultuursensitiviteit binnen politie en handhaving, zodat iedereen zich gehoord en beschermd voelt, en we werken aan het herstellen van vertrouwen daar waar dat geschaad is.

We beschermen het demonstratierecht

35 Demonstreren is een mensenrecht. We beschermen het recht om te
40 demonstreren in Utrecht en beschermen elke vreedzame uiting van meningsvrijheid. Demonstraties moeten met respect voor ieders veiligheid en vrijheid gehouden kunnen worden. Ook
45 als de boodschap onszelf of anderen

uitdaagt. Dat is de basis van onze democratie. De gemeente zorgt voor een goede verbinding tussen de politie en demonstranten, zodat demonstraties
50 altijd in goede banen worden geleid.

We versterken participatie van onderop

Onze inwoners weten als geen ander
55 wat er leeft in hun buurt. Deze betrokkenheid nemen wij heel serieus. We ondersteunen initiatieven, gaan steviger inzetten op buurtbudgetten en gaan op zoek naar de meningen van de
60 bewoners die niet makkelijk zelf de weg vinden. De opgaven voor onze stad vragen om brede betrokkenheid. We zorgen dat bewoners vanaf het begin meedoen, dat participatie betrouwbaar
65 en inclusief is, en dat ook de stemmen klinken die anders vaak buiten beeld blijven. We bouwen aan een bestuurscultuur waarin
70 volksvertegenwoordigers écht luisteren, de overheid fouten durft toe te geven en bewoners daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen. Inwoners zien waar
75 participatie toe leidt en voelen zich daardoor gehoord en volwaardig onderdeel van de stad.

We bouwen aan een slagvaardige gemeente die er altijd is voor haar inwoners

80 Om onze ambities waar te maken, moet de gemeentelijke organisatie staan als een huis. Dat begint met goed toegeruste medewerkers die de ruimte krijgen om zelfstandig, professioneel en
85 met trots voor de stad te werken. We houden publieke taken zo veel mogelijk in eigen hand, versterken de kennis binnen de organisatie en bouwen de afhankelijkheid van externe inhuur zo
90 veel mogelijk af. Iedere Utrechter

verdient een gemeente die makkelijk bereikbaar is en echt helpt. Daarom bouwen we aan één organisatie met één deur: waar je ook aanklopt, je wordt
5 geholpen in plaats van doorverwezen. We laten je pas los als je echt geholpen bent. We moderniseren daarvoor ook onze dienstverlening, zoeken proactief contact en zijn zichtbaar in de wijken.
10 Een gemeente die niet alleen wacht tot je komt, maar ook naar jou toekomt. Zo zorgen we dat de gemeente kan leveren wat we beloven en dat Utrechters kunnen rekenen op een
15 betrouwbare overheid die toegankelijk is voor iedereen.

We investeren ongelijk voor gelijke kansen en zorgen voor rechtvaardige financiën

20 De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten - dat principe verdedigen we tot in Den Haag. We blijven strijden voor het recht om
25 belastingen inkomensafhankelijk te maken. Als extra geld nodig is, halen we het eerlijk op: meer van wie meer heeft en meer van wie meer vervuult. Rechtvaardige financiën voor een
30 rechtvaardige stad. Meer gelijkheid vraagt om ongelijke investeringen, en de moed om dat uit te leggen. We investeren het meest waar de opgaven het grootst zijn. Niet omdat we andere
35 wijken vergeten, maar omdat we een stad willen waar je postcode niet je toekomst bepaalt. Van buurtbudgetten tot voorzieningen: we verdelen op basis van behoeftes en opgaven.

We kiezen voor digitale autonomie en een gemeente die het goede voorbeeld geeft

40 Een gemeente die verandering wil,
45 moet het voorbeeld geven. Onze

inkoopkracht zetten we in om onze doelen te bereiken en kiezen voor maatschappelijke waarde boven de laagste prijs. We werken langdurig
50 samen met partners die onze waarden delen. Ook intern doen we wat we vragen: goede arbeidsvoorwaarden, verduurzaming en aanpakken van racisme. We zorgen dat de
55 gemeentelijke organisatie de samenleving beter weerspiegelt en tolereren geen discriminatie op de werkvloer. Zonder digitale autonomie geen democratische controle of digitale
60 rechten. Daarom maakt Utrecht zich los van Big Tech en kiest voor technologie die we zelf kunnen beheersen: Europees en open source. We zetten in op verantwoorde digitale innovatie en
65 transparantie bij het gebruik van algoritmes. Zo bouwen we vertrouwen en inspireren anderen.`

Last, but not least: We helpen nieuwkomers hun thuis vinden in de stad

70 Nieuwkomers zijn vanaf het eerste moment deel van onze stad. We zorgen dat mensen direct kunnen meedoen,
75 niet pas na het krijgen van hun verblijfsstatus. Dat begint bij taal, toegang tot zorg en mogelijkheid om te werken. Inburgering gebeurt op de werkvloer, in de wijk en in de klas, niet
80 in wachttijd. Als gemeente nemen we verantwoordelijkheid, ook als het Rijk tekortschiet. Met een stadspas geven we identificatiebewijzen.

De kracht van onze brede beweging: felrood en knalgroen⁵

- 10 **De lijn van de achterliggende jaren zetten we om in een nieuwe beweging waarmee we nog krachtiger kunnen verwezenlijken waar we voor gaan.**

Een politieke beweging die haar verantwoordelijkheid neemt voor het hele collectief - niet alleen onze eigen achterban, maar alle inwoners van Utrecht. Niet alleen voor
15 de inwoners van nu, maar ook de inwoners van de toekomst. Dat betekent dat we radicaal strijden voor gelijkheid en bestaanszekerheid, waarbij het bestrijden van klimaatverandering altijd randvoorwaardelijk is.

- 20 **We bouwen aan een brede volkspartij die onderdeel is van een grote maatschappelijke beweging die werkt aan een rechtvaardige samenleving.** Een politiek thuis voor mensen met verschillende
25 achtergronden en verhalen. Wij zijn met velen. Of je nu jong of oud bent, arm of rijk, een denker of een doener: onze partij verbindt die mensen die iedere dag hun best doen en die willen
30 bijdragen aan het collectief.

- We bouwen aan een toekomstbestendige stad.** Het Utrecht van 2050 maken we nu. Zodat onze
35 kinderen, en hun kinderen, ook nog fijn kunnen leven in onze stad. Dat vraagt soms om keuzes die nu pijn doen of solidariteit met onbekenden vraagt, omdat de opwarmende aarde nú om
40 actie vraagt. Tegelijkertijd leveren deze

acties vaak ook nu al een mooie, groene en koele stad op en zorgen we ervoor dat we bij deze belangrijke zaken nooit de menselijke randjes van
45 ons beleid uit het oog verliezen.

- Onze partij staat in een lange internationale traditie van solidariteit en strijd voor gelijkwaardigheid, een gezonde planeet en vrijheid.** Van de
50 sociaaldemocratische arbeidersbeweging en bouwers van de verzorgingsstaat tot de vrouwen- en queerbewegingen, de antiracistische
55 strijd, en de groene beweging die zich inzet voor de bescherming van dieren en ecosystemen: zij vormden de basis waarop wij vandaag verder bouwen. We presenteren ons nadrukkelijk als
60 vernieuwer van deze tradities; met respect voor de oude vlaggen, maar

met een scherp oog voor de nieuwe
strijd van vandaag en morgen.

We zijn er voor alle Utrechters. Voor
5 de verpleegkundige die zich zorgen
maakt over de huur. Voor de starter die
na zijn studie zijn gezin wil starten maar
geen huis kan vinden. Voor de
pakketbezorger die steeds meer moet
10 rondbrengen voor hetzelfde geld. Voor
de kinderen die een veilige speelplek
willen, ook als ze wonen aan een
drukke, vervuilde straat. Voor de ouders
die willen dat hun kinderen meer
15 kunnen ontwikkelen dan zij zelf. Voor
de speeltuin vrijwilliger en sportcoach
die door willen met gemeenschappen
bouwen. Voor de coöperatie die de
eigen wijk verduurzaamt. Voor wie
20 vastgelopen is in de schulden en een
nieuwe start wil maken. Voor de
arbeidsongeschikten en de
gepensioneerden die gezond oud willen
worden in eigen buurt. *We doen wat*
25 *nodig is, ook als het radicaal is.*

**We willen dat je merkt dat Utrecht
van jou is - niet alleen op
verkiezingsdag, maar elke dag.** Dat
30 jouw stem doorklinkt in je buurt, op
school, in de zorg, in het beleid. Dat je
voelt: dit is mijn stad. Dat je je niet hoeft
te bewijzen om erbij te horen, jouw
waarde zit in wie je bent.

35 **Wij geloven dat democratie niet
alleen leeft in het stadhuis - maar ook
op het plein, in de sportkantine, bij de
buurtbarbecue en op de**
40 **vrijwilligersavond.** Democratie is niet
alleen een systeem, maar een levend
weefsel van betrokkenheid, gesprekken
en gedeelde zorg voor de
gemeenschap. Als partij zijn we niet
45 slechts politieke vertegenwoordigers;

we zijn buurtgenoten, initiatiefnemers
en meebouwers aan een stad waar
iedereen meepraat en meebeslist. Door
zichtbaar en actief te zijn in buurten en
50 wijken, helpen we mensen de stap naar
democratische participatie te maken -
niet als iets abstracts, maar als iets dat
dichtbij is, tastbaar en van iedereen.

55 **We brengen hoop in een tijd die dat
nodig heeft.** We maken ons hard voor
bestaanszekerheid binnen de
draagkracht van de aarde. En we laten
zien: politiek kan wél werken - als je het
60 samen doet. Solidair. Mensgericht.
Oprecht.

Samen brengen we Utrecht vooruit.

Colofon

Programmacommissie:

Hester Assen

Thijs de Bekker

Marja Blom

5 Chris van den Boomen

Imraan El Hamdaoui

Mahaar Fattal

Jaap van der Heijden

Anko van Hoepen

10 Roxanne Korthals

Julia Matser

Felix Punte

Willem Vernooij

15 Saskia Kluit en Leon Noorlander (voorzitters)

Jacob Uwland (secretaris)

Eindredactie:

20 Kirsten van den Berg

Beeld:

Studio Kluit

25 **Foto's:**

Pagina 19, 29 en 39: Harrie van Veen

Pagina 13: Wil - stock.adobe.com

Pagina 24: EnginKormaz - stock.adobe.com

Pagina 36: Maartenzeehandelaar -

30 stock.adobe.com